

การเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดกิจกรรมแบบวิทยาศาสตร์

Comparative Effects of Analytical Reading, Communicative Writing, and Attitude Toward Thai Language of Prathomsuksa 5 Students Between Using Problem Based Learning Activity and Science Activity

ปิยะ ทวีเสมอ¹, ลักขณา สริวัฒน์², มณฑิยา พัวไพบูลย์³

Piya Thaveesamer¹, Lakkhana Sariwat², Montien Pourphaiboon³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับแบบวิทยาศาสตร์ และ 3) เปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนรู้อ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตาลวก และโรงเรียนบ้านโคกกรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน โรงเรียนละ 30 คน รวม 60 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับแบบวิทยาศาสตร์ แบบละ 8 แผนซึ่งมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75) 2) แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีความยากตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.36 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 3) แบบทดสอบการเขียนสื่อความชนิดเติมคำ จำนวน 20 ข้อโดยมีค่าความยากตั้งแต่

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

^{2,3} Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

0.21 ถึง 0.25 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.49 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.71 และ (4) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.61 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานได้แก่ สถิติ t-test (dependent sample) และสถิติทดสอบความแปรปรวนพหุคูณโดยใช้สูตร Hotelling's T^2 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.70/ 82.78 และ 86.16/81.78 ตามลำดับ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การอ่านเชิงวิเคราะห์, การเขียนสื่อความ, เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย, การจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน, การจัดกิจกรรมแบบวิทยาศาสตร์

Abstract

This research aimed to: 1) develop the plans for learning management in Thai language entitled "Analytical Reading and Communicative Writing" for Prathomsuksa 5 between using Problem Based Learning activity and the Science activity at the efficient criteria at 80/80, 2) compare analytical reading achievement, communicative writing achievement, and attitude toward Thai language learning of Prathomsuksa 5 students between before and after using Problem Bases Learning activity and the Science activity, and 3) compare analytical reading achievement, communicative writing achievement, and attitude toward Thai language learning of Prathomsuksa 5 students after the treatments between those under the Problem Based Learning activity and the Science activity. The sample used in this study consisted of 60 Prathomsuksa 5 students, 30 in Bantaluak school and 30 in Bankokkrom school under the Office of Surin Educational Service Area Zone 3 in the second semester of the academic year 2012, obtained through the cluster sampling technique. 30 students in Bantaluak school were randomized for experimental group 1 under the Problem Base Learning activity and the other 30 students in Bankokkrom school were randomized for experimental group 2 under the Science activity. The instruments for study were: 1) each of 8 plans for learning management in Thai language entitled "Analytical Reading and Communicative Writing" for Prathomsuksa 5 through the Problem Based Learning activity and the Science activity, 2) a set of 30-item, 4-choice

analytical reading achievement test with difficulties ranging from 0.22 to 0.36, discriminating powers (B) ranging from 0.41 to 0.71 and the reliability (rcc) of 0.91 3) a set of 20-item short answer communicative writing test with difficulties ranging from 0.21 to 0.25, discriminating power ranging from 0.41 to 0.49 and the reliability (KR-20) of 0.71, and 4) a 20-item under 4-rating scale on attitude toward Thai language learning questionnaire with discriminating powers ranging from (r) 0.31 to 0.61 and the reliability (α) of 0.90. The statistics for data analyses were percentage, mean, standard deviation, and t-test dependent samples and Hotelling's T2 were employed for testing hypotheses. The results of the study were as follows: 1) The plans for learning management in Thai language entitled "Analytical Reading and Communicative Writing" for Prathomsuksa 5 through the Problem Based Learning activity and the Science activity met the efficient criteria at 85.70/82.78 and 86.16/ 81.78 respectively, 2) the students treated through the learning management under the Problem Based Learning activity and the Science activity had higher analytical reading achievement, communicative writing achievement, and attitude toward Thai language learning than before at the.05 level of statistical significance, and 3) the students treated through the learning management under the Problem Based Learning activity and the Science activity did not have different analytical reading achievement, communicative writing achievement and attitude toward Thai language learning.

Keywords: analytical reading, communicative writing, attitude toward learning in Thai language, learning activity management through the Problem Based Learning activity, learning activity management through the Science activity

บทนำ

การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนในยุคโลกาภิวัตน์เพราะโลกได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีสื่อให้เลือกอ่านอย่างหลากหลายทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ต ที่เป็นการพัฒนาทางสติปัญญา การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญในการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลทางหนึ่งมี 3 ลักษณะได้แก่ อ่านได้ อ่านออก อ่านเป็น ซึ่งทั้งหมดเป็นการอ่านแล้วสามารถจับใจความได้ วิเคราะห์ความได้ สรุปเรื่องราวได้ และเข้าใจอย่างถ่องแท้ (บันลือ พฤกษวัน,

2532) การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะการอ่านหนังสืออย่างละเอียดแล้วจึงวิเคราะห์ให้ได้ว่าส่วนต่างๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านเป็นการพัฒนาให้รู้การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาว่ามีความเหมาะสมกับระดับและประเภทของงานเขียนหรือไม่ ดังนั้นการอ่านวิเคราะห์จึงสัมพันธ์กับการเขียนสื่อความ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะการรับรู้ในเนื้อหาที่ได้จากการอ่านแล้วนำออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยการพูดหรือเขียน ซึ่งเป็นทักษะการแสดงออกถ่ายทอดให้ผู้รู้และเข้าใจในเนื้อหาตามความ

คิดความต้องการของตน การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่จะเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อความด้วย ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการฝึกการอ่านให้มากยิ่งขึ้นมีเวลาอ่านมากก็ยิ่งมีโอกาสวิเคราะห์ที่ได้ดีมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาในปัจจุบันไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องข่ายจัดการศึกษาที่ 21 รัชชูปถม อำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ จากผลการประเมินการเรียนรู้อาษาไทยในปีที่ผ่านมาพบว่าม้ทักษะการอ่านอยู่ในระดับต่ำ เหตุเพราะอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ไม่สามารถเขียนสื่อความในเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความ ทำให้การเรียนภาษาไทยไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยเป็นครูสอนภาษาไทยจึงทำการศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้สามารถอ่านเชิงวิเคราะห์และเขียนสื่อความอย่างน้อยให้ได้ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด และได้พบผลงานวิจัยที่ยืนยันว่า ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความนั้นเป็นความสามารถทางภาษาที่เด็กทุกคนสามารถพัฒนา ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ (จริยาภุสสุทธิ, 2550 ; ปิยรัตน์ พุทธิเสน, 2553) เพราะการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นวิธีที่เน้นตัวสาระความรู้และมุ่งเน้นที่นักเรียนเป็นสำคัญ คือใช้ปัญหาจริงหรือสถานการณ์จำลองเป็นตัวเริ่มต้นกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้เกิดทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ในขณะที่กำลังทำกิจกรรมในลักษณะของการแก้ปัญหา ซึ่งนักเรียนต้องใช้

ความรู้พื้นฐานในการทำความเข้าใจและอธิบายแนวคิดต่อปัญหานั้น (พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ และ Basanti Majumder, 2544) ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ เน้นการใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการให้ความพยายามศึกษาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ และยังเป็นการเสาะแสวงหาความรู้โดยใช้หลักการของวิธีอุปมานและวิธีอนุมาน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ ก่อนแล้วนำข้อมูลมาตั้งสมมติฐาน แล้วดำเนินการรวบรวมข้อมูลอีกครั้งหนึ่งเพื่อทดสอบสมมติฐาน (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, 2547) จากแนวคิดของการเรียนรู้ทั้งสองแบบดังกล่าวเอื้อต่อการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความได้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ช่วยพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความได้หรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในการนำไปใช้สอนนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์

3. เพื่อเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย แตกต่างกันหลังการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับแบบวิทยาศาสตร์

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เครือข่ายจัดการศึกษาที่ 21 (รักษัพนม) อำเภอพนมดงรัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 262 คน จาก 8 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตาลวก จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกกรม จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 อำเภอพนมดงรัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตาลวก จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 เรียนรู้โดยการจัด

กิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกกรม จำนวน 30 คนเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมแบบวิทยาศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ แบบละ 8 แผน

2. แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .22 ถึง .36 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .41 ถึง .71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .91

3. แบบทดสอบการเขียนสื่อความชนิดเติมคำ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .21 ถึง .25 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .41 ถึง .49 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .71

4. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .31 ถึง .61 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .90

การดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบการเขียนสื่อความ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

2. ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และสอนกลุ่มทดลองที่ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความภาษาไทยโดยการจัดกิจกรรมแบบวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยเป็น

ผู้สอนเองทั้งหมด ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มละ 8 แผน รวมเวลาที่ใช้สอนตลอด 8 แผนกลุ่มละ 16 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียนทั้งสองกลุ่ม (post-test) โดยใช้แบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนข้อความภาษาไทย และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนข้อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสองกลุ่มระหว่างก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test (dependent sample)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนรู้อ่านเชิงวิเคราะห์แบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance: MANOVA ด้วยสูตร Hotelling's T²)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนข้อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มี

ประสิทธิภาพเท่ากับ 85.70/82.78 และ 86.16/81.78 ตามลำดับ

2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005

3. นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนข้อความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.70/82.78 และ 86.16/81.78 ตามลำดับ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและมีขั้นตอน โดยศึกษาจุดมุ่งหมายมาตรฐาน ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนข้อความจากเอกสารต่างๆ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา/สาระความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียนจากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตาลวกและโรงเรียนบ้านโคกกรม แล้วนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแผนการจัดการกิจกรรมแบบวิทยาศาสตร์ ที่ประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาที่เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนปฏิบัติได้จริง มีสื่อและอุปกรณ์การสอนจูงใจให้นำเรียน นักเรียนให้ความสนใจและเรียนด้วย

ความสนุกสอดคล้องกับชวลิต ชูกำแหง (2551) ที่ให้แนวคิดว่าแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครูมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่สอน ทำให้จัดกิจกรรมได้เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน เพราะครูเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสมและนักเรียนเรียนด้วยความสนุก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยรัตน์ พุทธิเสน ที่พบว่า โปรแกรมบทเรียนกับการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่องการอ่านจับใจความสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.20/84.79 และ 82.29/80.41 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์ มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผลปรากฏเช่นนี้เพราะนักเรียนได้รับกิจกรรมการอ่านเนื้อหาสาระหลากหลายจากเนื้อหาสั้นๆ ก่อน และซับซ้อนขึ้นตามลำดับ ได้แก่ นิทาน ข่าว บทร้อยกรอง และเพลง โดยนักเรียนต้องอ่านข้อความสั้นๆ ให้เข้าใจแล้วทำการวิเคราะห์เรื่องราวสถานการณ์ที่ปรากฏในเนื้อหาเหล่านั้น ว่ามีใครบ้าง แต่ละคนทำอะไรที่ไหน อย่างไร หลังจากนั้นจึงอ่านเรื่องราวสั้นๆ และบทความสั้นๆ ตามลำดับด้วยวิธีการเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่านเชิงวิเคราะห์ (กรมวิชาการ, 2546) สำหรับนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน จะเริ่มทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านก่อน เช่น ข่าว ให้ศึกษาสิ่งที่เป็นปัญหาในเนื้อหา โดยแยกเป็นตอนๆ แต่ละตอนมีปัญหอะไร และควรแก้ปัญหาอย่างไรด้วยวิธีใด หลังจากนั้นเข้ากลุ่มย่อยโดยการจัดผสมกันระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

แล้วนำความคิดของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยช่วยกันระดมสมองคิดถึงปัญหาวิธีการแก้ปัญหา ของแต่ละคนที่คิดนั้นตรงกันหรือไม่ หรือควรหลอมรวมกันอย่างไร แล้วช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละวิธีแก้ปัญหาที่น่าจะได้ผลหรือไม่อย่างไร เสร็จแล้วแต่ละกลุ่มเขียนข้อความด้วยการสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง แล้วนำเสนอผลงานอย่างอิสระตามความคิดเห็นของกลุ่มร่วมกัน ทำให้มีการยอมรับระหว่างกันในกลุ่ม เกิดความคิดเห็นและความรู้สึกที่ดีต่อกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ส่วนนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยโดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์ โดยการฝึกทักษะการสังเกตปัญหาก่อนแล้วทำความเข้าใจว่าปัญหาและฝึกการคิดแก้ปัญหาที่น่าจะมีขั้นตอน มีเหตุผล โดยการฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียน มีการยอมรับในความคิดเห็นของกันและกัน ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (พันธุ์ทองชุมนุม, 2545) ลักษณะของการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์มีแนวคิดเหมือนกันคือเน้นปัญหาเพื่อให้นักเรียนใช้การคิดเชิงวิเคราะห์ในการเรียนรู้ ดังนั้นการอ่านเชิงวิเคราะห์จึงนำการคิดเชิงวิเคราะห์ไปใช้เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและถ่ายทอดออกมาด้วยการเขียนข้อความ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ได้รับการจากอ่านนั้น ด้วยเหตุนี้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมทั้งสองรูปแบบนี้จึงมีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนข้อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปวรา วงศ์ปัญญา (2551: 119) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 2 ที่มีการจัดกิจกรรมโดยเทคนิคการใช้คำถามมีการอ่านเชิงวิเคราะห์และเจตคติต่อการอ่านสูงขึ้น

3. นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรม

แบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์มีผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแนวคิดและหลักการของการจัดกิจกรรมทั้งสองแบบค่อนข้างคล้ายกัน คือเน้นการเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา เริ่มจากการคิดวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัญหา สังเกตสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูล แล้วแยกแยะด้วยเหตุผลนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหา นำแนวทางนั้นไปทดลองใช้และสรุปผลที่ได้รับจากการทดลองนั้น จึงเห็นได้ว่าทั้งสองแบบต่างก็ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล คิดอย่างรอบคอบ สามารถเข้าใจเรื่องจนแยกแยะสาระต่างๆ แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้ (ทศนา ชมมณี, 2548) เมื่อนำไปใช้สอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เป็นการอ่านอย่างละเอียดด้วยความรอบคอบ ต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่อง สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนต่างๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร มโนทัศน์ของผู้เขียนและเรื่องที่อ่านคืออะไร สามารถพิจารณาเหตุผลประกอบและรู้จักเปรียบเทียบ ในการแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านสามารถใช้วิธีการเขียนสื่อความ เพราะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตามที่ตนต้องการ (กรมวิชาการ, 2546) ดังที่ Widdowson (1979) ได้อธิบายว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นเป็นการรวมทักษะอื่นเข้าด้วยกันกับการอ่าน เช่น ทักษะเขียนซึ่งเท่ากับว่านอกจากผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านแล้วในเวลาเดียวกันนักเรียนจะได้รับการฝึกการเขียนเพื่อสื่อความด้วย ฉะนั้นการอ่านที่ดีจะส่งผลให้ทักษะการเขียนดีขึ้นด้วย เช่นเดียวกันหากการเขียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านก็จะพัฒนาตามไปด้วยเพราะทั้งการอ่านและการเขียนต่าง

ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุและผลดังกล่าวจึงเป็นไปได้ว่าการจัดกิจกรรมแบบใช้ปัญหาเป็นฐานและแบบวิทยาศาสตร์สามารถผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลการเขียนสื่อความ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรกระตุ้นนักเรียนที่เรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม ด้วยการให้การแนะนำและให้กำลังใจ ให้เห็นความสำคัญของทุกคนในกลุ่มโดยเกิดความรู้สึกว่าจะขาดเพื่อนคนคนหนึ่งไม่ได้

1.2 การจัดทำใบงาน ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างบรรยากาศในการฝึกแสดงความคิดเห็น และความเป็นอิสระในวิชาที่เรียน

1.3 ควรเปลี่ยนแปลงวิธีการทำกิจกรรมโดยไม่ให้ซ้ำบ่อยๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ว่าแต่ละครั้งกิจกรรมจะเป็นไปในรูปแบบใด ทำให้รู้สึกตื่นเต้น เพราะนักเรียนอยู่ในช่วงวัยชอบความแปลกใหม่ซึ่งนำท้อทลายความสามารถ

1.4 เวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมแต่ละครั้งที่อาจเกินเวลา หรือเสร็จก่อนเวลา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ การเขียนสรุปความ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย/ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา โดยการเรียนแบบร่วมมือที่มีเทคนิควิธีการต่างกัน

2.2 ควรเปรียบเทียบความสามารถ

การฟังและพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการคิดสังเคราะห์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ต่างกัน

2.3 ควรศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้ ความฉลาดทางอารมณ์ และความรับผิดชอบในการเรียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาด้วยวิธีการเรียนรู้ที่ต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จรรยา ภูสีฤทธิ. (2550). *การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดของ John Dewey*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยวิทยาลักษณ์ขอนแก่น.
- ชวลิต ชุกาแพง. (2551). *การประเมินการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. (2548). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พฤษวัน. (2532). *มิติใหม่ในการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปวรา วงศ์ปัญญา. (2551). *การพัฒนาการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการใช้คำถามกับการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยรัตน์ พุทธเสน. (2553). *การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทย ที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนกับการเรียนด้วยการใช้ปัญหาเป็นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์ และ Basanti Majumder. (2544). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พันธุ์ ทองชุมนุ. (2545). *การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2547). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษางองกระทรวง
ศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Widdowson, H.G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.